

PORUKE O SIGURNOSTI

Postoje mnoge poruke o sigurnosti koje mogu pomoći djeci da steknu odgovarajuće strategije i pomoću kojih mogu povećati njihovu sposobnost identificiranja rizika.

- **Tvoje tijelo pripada tebi!**

Potrebno je poučiti djecu da njihovo tijelo pripada njima i da ga nitko nema pravo dirati bez dopuštenja. Otvorena, izravna i iskrena komunikacija o seksualnosti može pomoći djeci lakše razumijeti što je odraslima u kontaktu s njima dozvoljeno, a što ne.

- **Siguran i nesiguran dodir.**

Poučiti djecu razlici između primjerenog i neprimjerenog dodira. Recite djeci da nije u redu ako netko gleda ili dodiruje njihove intimne dijelove tijela ili od njih traži da gledaju ili dodiruju intimne dijelove tijela neke druge osobe.

- **Imaš pravo reći "NE!"**

Djecu treba poučiti da odlučno kažu "Ne" odraslima koji ih plaše svojim zahtjevima ili molbama.

- **Dobra i loša tajna.**

Svaka tajna zbog koje se osjećaju tjeskobno, nelagodno, uplašeno ili tužno nije dobra i ne smije se čuvati. Roditelji bi trebali poticati djecu da s njima podijele loše tajne.

- **Cijeni sebe i očekuj to od drugih.**

Pomognite djeci da postavite granice za neprihvatljivo ponašanje drugih prema sebi.

Njihovu spremnost na reagiranje u različitim situacijama potrebno je dodatno osnaživati raspravljajući korake koje bi mogli poduzeti ako netko prijeđe granicu prihvatljivog ponašanja.

- **Kad god imaš problem, bez obzira koji, ja ću te saslušati, vjerovati ti i pomoći ti!**

Ovo je jedna od najvažnijih poruka jer upravo zbog uvjerenja da im nitko neće povjerovati djeca odluče zadržati sve za sebe. Roditelji moraju jasno djeci poručiti da ih žele zaštititi, te da su uz njih bez obzira na sve.

- **Imaš pravo na sigurnost i zaštitu od nasilja.**

Pravo je djeteta ne samo da bude zaštićeno od zlostavljanja već i da nauči prepoznati zlostavljanje, kako se zaštititi od zlostavljača i tko su sve potencijalni zlostavljači. Kad postanu svjesni ovog prava spremniji su shvatiti potrebu da nešto poduzmu ako se ne osjećaju sigurno.

- **Krivci su zlostavljači.**

Nisu žrtve krive što ih netko zlostavlja. Djeci treba objasniti da su krivci zlostavljači, da ih treba razotkriti i spriječiti da isto nasilje provode nad drugom djecom i mladima.

Korišten materijal:

- Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti — www.mobms.hr
- Udruga roditelja Korak po korak — www.udugaroditeljapk.hr
- Hitrec Gorana, *Poučavanje djece kako da se zaštitite od seksualnog zlostavljanja*, članak — www.udugaroditeljapk.hr
- www.oc-pgz.hr/clanci_seksualno_zlostavljanje

OŠ TUČEPI

Kampanja Vijeća Europe

„Jedno od pet“

U okviru Programa Vijeća Europe „Izgradnja Europe za djecu i s djecom“, koji uključuje borbu protiv seksualnog nasilja nad djecom specifičnim pravnim instrumentima i sveobuhvatnim aktivnostima za podizanje razine svijesti, pokrenuta je Kampanja Vijeća Europe za zaustavljanje seksualnog nasilja nad djecom.

Cilj Kampanje je pružanje znanja i praktičnih rješenja za sprječavanje i prijavljivanje seksualnog nasilja nad djecom.

ULOGA RODITELJA U ZAUSTAVLJANJU SEKSUALNOG NASILJA NAD DJECOM

JEDNO od PETERO djece žrtva je seksualnog nasilja. To dijete treba pomoć. VI možete biti osoba koja će mu pomoći.

Seksualno nasilje nad djecom može imati različite oblike uključujući seksualno zlostavljanje u obitelji, dječju pornografiju i prostituciju, namjerno dovođenje djeteta u situaciju da gleda seksualno zlostavljanje ili seksualne aktivnosti, vrbovanje djeteta za seksualne svrhe preko interneta.

JEDNO od PETERO djece žrtva je seksualnog nasilja. To dijete je slomljeno pod teretom zatrašujuće tajne.

U velikoj većini slučajeva zlostavljač djeteta je netko koga ono poznaje ili kome vjeruje. Seksualno zlostavljana djeca često se povlače u sebe jer osjećaju sram, krivnju i strah. Neka djeca žrtve su toliko malena da ne shvaćaju što im se događa. Moramo osigurati da djeca znaju kako i gdje potražiti pomoć, a mi moramo biti spremni pružiti im je.

JEDNO od PETERO djece žrtva je seksualnog nasilja. Ta djeca su izgubljena. VI možete biti osoba koja će im pokazati pravi smjer.

Djeca žrtve seksualnog nasilja trpe mnogo više od same nedopustive povrede njihovog tjelesnog integriteta: ono utječe na njihovo mentalno zdravlje te uništava povjerenje prema odraslima. Djeca žrtve seksualnog nasilja imaju pravo na odgovarajuću psihološku i medicinsku pomoć.

Vi možete pomoći spriječiti da se to dogodi

Vašem djetetu!

KAKO SPRIJEČITI I PRE-POZNATI ZLOSTAVLJANJE?

Razgovarajte s djecom o potencijalnim opasnostima pristupite smireno, sabrano i bez zastrašivanja. Djeca već znaju da se seksualno zlostavljanje događa. Neka znaju da ste voljni razgovarati o zlostavljanju. Što je dijete mlađe, to jednostavnije i jasnije trebaju biti informacije. Informiranija djeca su sigurnija djeca - razgovarajući s djetetom ne možete ga zaštititi od susreta s pedofilom, ali možete pomoći da ne dođe do najgoreg scenarija.

ŠTO UČINITI KADA SUMNJATE NA ZLOSTAVLJANJE?

- Ne pokazujte uzrujanost pred djetetom. Djeci ne treba mnogo da se osjećaju krivima i zadržite informacije u sebi.
- Važno je omogućiti djetetu sigurnu okolinu u kojoj može razgovarati s odraslom osobom u koju ima povjerenja.
- Nemojte zaključivati unaprijed na temelju malo nejasnih informacija. Uvjerite dijete da ćete poduzeti nešto u vezi problema i kontaktirajte nekoga tko Vam može pomoći poput psihologa, policije ili liječnika.
- Ne dopustite da se Vaše dijete osjeća kao da je ono učinilo nešto pogrešno.

Ako vam se dijete povjeri da je bilo seksualno zlostavljano, važno je da čuje:

- Da mu vjerujete.
- Da nije krivo što se to dogodilo.
- Da je hrabro od njega što Vam je reklo.
- Da Vam je žao što se to dogodilo.
- Da nije jedino.
- Da ćete morati to reći stručnjacima čija je dužnost zaštititi dijete.

ŠTO JE VAŽNO DA DJECA ZNAJU ?

- Seksualno zlostavljanje se događa i dječacima i djevojčicama.
- Zlostavljači nisu samo nepoznati ljudi nego i odrasle osobe koje djeca poznaju i kojima mogu vjerovati.
- Seksualno zlostavljanje nije samo silovanje. Svaki put kad odrasla osoba ili starije dijete koriste dijete na seksualan način, to je zlostavljanje.
- Imaš pravo reći "NE!"

ŠTO NE SMIJETE UČINITI ?

- Nemojte se zgražati, bez obzira koliko strašno bilo to što čujete.
- Nemojte raditi scene, nemojte plakati i postavljati pitanja u kojima sugerirate odgovor.
- Nikada ne uštkavajte osobu koja Vam se povjerava. Ne govorite joj da treba zaboraviti, praštati i sl.
- Ne žurite, posvetite mladoj osobi dovoljno vremena.
- Nemojte pretpostavljati kako se osoba osjeća. Vi ne znate što se dogodilo.

Pretpostavlja se da se za čak 90% slučajeva nikad ne sazna zbog straha, srama i pritiska okoline!

ZAŠTO SE DJECA ČESTO NE POVJERE DA SU SEKSUALNO ZLOSTAVLJANA ?

- Ne znaju kome bi se obratila.
- Teško im je verbalno izraziti što se dogodilo.
- Počinitelj im je prijetio.
- Zbunjena su osjećajima koji prate zlostavljanje.
- Boje se da im nitko neće vjerovati.
- Okrivljuju sebe i vjeruju da je zlostavljanje kazna zbog toga što su loši.
- Boje se da će time sebe i druge dovesti u još veće nepravilike.